

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

RådNu.

Kompetenscentrum
för rådgivning

BOKA 2-3 FEBRUARI FÖR INNOVATIONSKONFERENS OCH FRAMTIDS- WORKSHOP!

Lantbruket behöver innovation för nya lösningar och bättre konkurrenskraft. Men vilka krav har *rådgivningen* på sig att vara innovativ? Vilka goda exempel finns?

Välkommen till SLU i Skara och RådNu:s konferens kring temat innovation! Vi kommer att diskutera frågor som berör alla rådgivare: Vad krävs för att ge plats för innovationer inom grön rådgivning? Hur skapar man marknader för nya produkter eller arbetssätt?

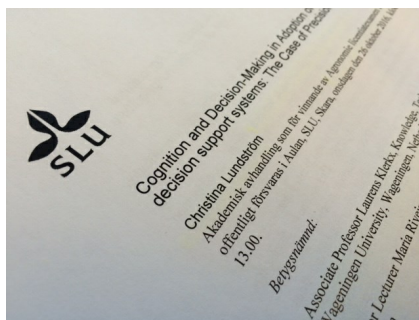
[Anmälan, information och program till innovationskonferensen hittar du här.](#)

Sista anmälningsdag: 25 januari 2017.

I direkt anslutning till innovationskonferensen för rådgivare hålls också en framtids-workshop (Challenge Workshop) kring att öka och utveckla samverkan mellan lantbruk och livsmedelsförädling för att skapa starkare mervärden.

[Anmälan, information och program till Challenge Workshop hittar du här.](#)

Sista anmälningsdag: 13 januari 2017.

RÅDGIVNINGSPROJEKT I FORSKARFOKUS FÖR CHRISTINA LUNDSTRÖM

Nya verktyg ger nya möjligheter. Satellitbilders perspektiv bidrar till att ge växtodlaren en utvidgad professionell blick – och skapar nya utmaningar för rådgivarna.

Christina Lundström är agronomen på väg mot en doktorsgrad med fokus på framtidens beslutsstöd inom lantbruket. Den 26 oktober fick hon sin licentiatexamen vid SLU i Skara genom avhandlingen *Cognition and Decision-Making in Adoption of Agricultural Decision Support Systems: The Case of Precision Agriculture*. Nu har hon börjat som projektkoordinator på RådNu.

- Växtodlarna idag blir allt kunnigare. De är beredda att betala rådgivare för att få hjälp att hantera, tolka och utvärdera resultat och stora mängder data, men den hjälpen saknas till stor del idag, säger Christina.

- Här behövs ny rådgivningskompetens för lantbrukande som stöds av nya teknologier. En växtodlingsrådgivare behöver alltid både agrar och social kompetens, men nu också alltmer teknisk kompetens. Rådgivaren behöver inte alltid själv vara expert, men måste kunna vara bollplank och diskussionspartner. Genom att skapa

lärändegrupper med plats för erfarenhetsutbyten kan både växtodlarna och rådgivarna lära sig mycket. Det handlar om att sätta igång nya sätt att tänka och utveckla nya strategier.

Christina blev färdig agronom 1992, och arbetade sedan vid Länsstyrelsen med frågor kring växtnäring, övergödning och försurning av ytvatten. Efter EU-inträdet 1995 handlade arbetet mycket om rådgivning kring de nya stöden, exempelvis växtnärbalanser, och sedan fortsatte Christina på Jordbruksverket och Agroväst med växtnärbalanser. Hon har också hunnit med ett och ett halvt års universitetsstudier i pedagogik, och fyra projekt inom skolans värld som handlade om att göra eleverna medvetna om varifrån maten egentligen kommer.

I sitt licentiatarbete följde hon fyra växtodlars beslutsprocesser tillsammans med rådgivare, där de med och utan stöd av satellitbildstjänsten CropSAT diskuterade odlingsstrategier och tog beslut om gödselgivor.

- När CropSAT via Jordbruksverket och Greppa näringen dök upp som ett gratis webb-verktyg under 2014 uppfattade jag ett stort intresse bland växtodlare. Hur stor andel av dem som hittills använt tekniken för att studera inomfältvariation vet jag inte, men redan 2014 gjordes omkring två tusen styrfiler utifrån CropSAT-data. Intresset för den här svenska tekniken växer också i Danmark, Finland och Baltikum, säger Christina Lundström.

Men inte minst efter sina pedagogikstudier vet hon också att nya tekniker och arbetssätt måste uppfattas som vettiga och värdefulla för att anammas. Redan filosofen Kierkegaard konstaterade att man måste möta individen där den är om man vill kunna påverka.

- Användarvänlighet och relevans är de stora utmaningarna här, och det gäller att den teknik som finns tillgänglig tas i bruk, för det finns stora vinster att göra. Den enskilde växtodlaren har visserligen oftast mycket stor kunskap om sin mark, men tekniken ser saker vi inte kan se och ger därmed ny, objektiv och värdefull information. Det är svårt att minnas detaljerade variationer över hundratals hektar, och dessutom finns ju variationer mellan åren. Här kan växtodlaren med hjälp av tekniker som N-Sensor och CropSAT skaffa sig det jag kallar en utökad professionell blick. Lantbrukarens erfarenhet kombinerad med teknik är avgörande för ökad hållbarhet i lantbruket, säger Christina Lundström.

På önskelistan för Christina framöver står nu ett följeforskningsprojekt kring någon typ av beslutsstöd som är under utveckling. Samtidigt vill hon också följa upp ett historiskt projekt som lyckats, för att bättre förstå processen kring hur beslutsstöd blir framgångsrika.

GE 2017 EN BRA START MED EN KURS I PROCESSLEDNING!

I februari ger RådNu en ny kurs på 3 hp i processledning för rådgivare.

Hur får du med dig en grupp i en förändringsprocess? Hur får du människor att engagera sig, och vad gör du vid intressekonflikter? Hur hanterar du komplexa frågor för att öppna för möjligheter istället för att fastna i svårigheter?

Processledning handlar om att skapa lärande och handlingskraft, att ta vara på gruppernas potential och ge vidgade perspektiv och nya idéer.

Kursen är delvis webbaserad men kompletteras också med tre träffar. Anmälan öppnar den 13 januari via RådNu:s hemsida.

BOKTIPS MED VIDA PERSPEKTIV

Hur skapar vi ett optimalt och hållbart nyttjande av bioresurser i världen? Det är huvudfrågan i den nyutkomna boken *Creating Sustainable Bioeconomies, The Bioscience Revolution in Europe and Africa*.

- Globalt och även nationellt sett finns enorm potential i den framväxande bioekonomin. Globalt produceras omkring 200 miljarder ton biomassa per år, men idag använder vi människor inte mer än omkring fem procent av det, säger Ivar Virgin, forskare vid Stockholm Environment Institute och en av redaktörerna för boken som har bidrag från ett 30-tal författare.

Bioekonomi bygger så långt möjligt sin produktion på råvaror från de gröna näringarna, med exempelvis bioplaster, biokemikalier och biobränslen. Med klimatförändringarna och en växande befolkning på jorden blir hållbar produktion allt mer nödvändig – men trots stora forskningsframsteg kring bioenergi sitter vi ännu till stor del fast i fossilekonomin, som gynnas av återigen låga oljepriser och bortglömda resonemang kring peak oil. Och "myter" och känslor står ofta i vägen för den alltmer precisa verktygslåda för förädling som genmodifiering erbjuder, enligt Virgin.

Vid sidan av arbetet som forskare på SEI är han också delägare i ett växtodlingsföretag utanför Skara som precisionsodlar bland annat vete, raps och havre.

- Precisionsodlingstekniken har verkligen utvecklingspotential inom bioekonomin, men används främst i Europa, USA och i Latinamerika. I Afrika har 97% av bönderna inte tillgång till detta, och där behövs generellt också bättre rådgivning för att sprida kunskap som ökar lönsamheten.

RådNu ÖNSKAR GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR!

Vi finns här för er, så kontakta oss gärna med synpunkter, förslag eller frågor kring rådgivning!

Du når oss via magnus.ljung@slu.se,
christina.lundstrom@slu.se och
yvva.carlgvist.warnborg@slu.se

Vi hörs och ses under nästa rådgivarår! Men först önskar vi er sköna och avkopplande helger!

[Gå till hemsidan](#) [Skicka vidare](#) | [Prenumerera](#)

RådNu:s nyhetsbrev produceras av SLU. •
yvva.carlgvist.warnborg@slu.se
0511-670 00 (vxl).